

GEDANE ZAKEN:
TOPADVOCATEN
OVER HET PROCES
DAT HUN LEVEN
VERANDERDE (7)

Bert Partoens

OVER DE MAÏSMOORD IN ZICHEN-ZUSSEN-BOLDER

Zichen-Zussen-Bolder, een dorpje in een Limburgse plooi aan de grens met Nederland, met drieduizend inwoners, drie harmonieën en een heemkundige kring. Toeristen komen er de mergelgrotten bezoeken of fietstochten maken in het uitbundige landschap, tussen weilanden en fruitbomen. In dat lieflijke, glooiende panorama werd op 1 juli 2007 een gruwelijke moord gepleegd in een hoogstaand maïsveld. Het achttienjarige schoolmeisje Gabby – Gabrielle – Hessels werd brutaal verkracht, gefolterd en doodgeschopt. De Limburgse advocaat Bert Partoens stond de ouders van het vermoorde meisje bij. 'Ik heb die mensen zien verpulveren voor mijn ogen.'

Annemie Bulté / Foto's Diego Franssens

BERT PARTOENS

Geboren in
Bilzen, 1977

• Maatschappelijk werker,
Katholieke Hogeschool
Kempfen, 1998

• Licentiaat rechten,
VUB, 2002

• Zakenadvocaat bij
Linklaters De Bandt,
2002-2003

• Advocaat strafrecht aan
de balie van Tongeren
sinds 2003

• Aantal assisenzaken: 16

'Hun leven is mee geëindigd op het moment dat hun dochter werd afgeslacht. Ze hebben moeten doorstaan wat ook de ouders van Aurore, het meisje dat een paar weken geleden vermoord werd tijdens de Gentse Feesten, nog te wachten staat.'

De dader, **Erwin Lodders** (28), was een ogenschijnlijk doodnormale jongen van binnen de hechte dorpsgemeenschap van Zussen, en dat maakte het alleen nog beangstigender, vindt Bert Partoens (36), een jonge en veelbelovende strafpleiter in Tongeren.

Bert Partoens «Erwin en zijn tweelingbroer **Fabian** waren bekende figuren in het dorp,

met een ruime vriendenkring. Niéts wees erop dat die jongen tot zulke onmenselijke dingen in staat was.»

Erwin Lodders, een jonge steenkapper uit Zussen, stond bekend als een introverte, sympathieke jongen met een enorme werklust, die al acht jaar verkering had met een meisje uit het dorp met wie hij een huis aan het bouwen was en zou gaan trouwen. Hij was nog nooit met justitie in aanraking gekomen. Hij zat niet aan de drugs of aan de drank, had een grote vriendenkring, een goeie job, alles om te slagen in het leven.

Partoens «En plots (*knipt met zijn vingers*) verandert die brave

teddybeer in een beest dat zijn slachtoffer op een afschuwelijke manier toetakelt, verkracht, vermoordt. Niemand die hem kende, zelfs Gabby's moeder, had geloofd dat hij daartoe in staat was.

»Waarom hij het had gedaan? Dat vroeg iedereen zich af. Op het proces bleven we op onze honger zitten. De dader beweerde 'dat hij het zelf niet wist' en ook de psychiaters konden er de vinger niet op leggen. Dat vond ik evenmin erg geruststellend. Mijn visie op de mens is er niet op verbeterd door deze zaak, als je ziet waartoe *the neighbour next door* in staat kan zijn.»

**‘In deze
periode, als
het maïsveld
hoog staat,
denk ik vaak
aan Gabby’**

MERGELDORPJE IN SHOCK

Zaterdag 30 juni 2007. Schoolgaand Vlaanderen viert het einde van het schooljaar, in Zussen organiseert de Parochiale Jeugdgroep Zichen Bolder de Open Air Party.

Partoens «Zo'n jaarlijkse openluchtfuif waar de jeugd van het hele dorp naartoe komt en waar pubers de eerste keer naartoe mogen van hun ouders.»

Gabby Hessels, die net haar laatste examens als kapster heeft afgelegd, is er met een hele vriendenkliek, maar zonder haar verloofde **Bart Loverix**, want die is naar een vrijgezellenfeest in Maastricht. De onafscheidelijke tweeling Erwin en Fabian Ladders is wel van de partij: twee druppels water in krek hetzelfde hemdje, beiden met hun vriendin. Om halfvier 's nachts gaan de meesten van Gabby's vrienden naar huis, maar het meisje, dat zich kostelijk amuseert op de dansvloer, wil nog even blijven. Erwin Ladders hangt dan alleen aan de toeg. 'Zal ik even met je mee naar huis lopen?' stelt hij na de fuif aan Gabby voor. Die kent Erwin wel, hij is een kameraad van Bart, en stemt toe. De twee worden onderweg nog gezien door kennissen, die opmerken dat Erwin zich afwendt, alsof hij niet wil dat ze hem herkennen. Het is dan zondagochtend, iets na vieren.

Zondagavond slaan de ouders van Gabby alarm: hun dochter is na de fuif niet thuisgekomen, ze zit ook niet bij haar vriend Bart, en ze neemt haar gsm niet op.

Partoens «De politie dacht meteen aan een misdaad. Gabby had een heel goede band met haar ouders en met haar vriend, met wie ze zou gaan trouwen. Ze was niet het type dat weg zou blijven zonder iets te laten weten. Ze zou ook nooit zomaar met een vreemde meegaan. De eerste verdachte was Bart, maar al snel bleek dat Gabby het laatst gezien was met Erwin Ladders.»

Ladders reageert aanvallend doodkalm op de vragen van de politie, maar die vindt tijdens de huiszoeking moddersporen

in zijn autokoffer en op het kofferdeksel. Wanneer de speurders hem het vuur aan de schenen leggen, bekent hij na enkele uren schuld, hevig snikkend.

De feiten zijn weerzinwekkend. Ladders heeft het meisje in een maïsveld getrokken en haar op alle mogelijke manieren verkracht: vaginaal, anaal, oraal – in die volgorde. Tijdens de orale seks heeft hij eerst geprobeerd het meisje te wurgen. Wanneer ze snakkend naar adem op de grond valt, stampert hij haar dood, letterlijk. Vervolgens belt Ladders zijn vriendin om hem te komen halen. Thuis sluipt hij het bed weer uit en gaat hij met zijn auto terug om het lijk te verplaatsen naar de steengroeve in Kesselt, waar hij haar met een bulldozer onder een berg steenafval begraaft. Maandag wil hij haar in de groeve zelf kieperen, zodat haar lichaam nooit teruggevonden kan worden.

Partoens «Ik herinner me het radiobERICHT over de moord nog haarscherp. Ik was op weg naar de onthaalmoeder om mijn kinderen op te halen. Die steengroeve, dat maïsveld, dat is vlak bij waar ik woon, hè.

»Het was een schokgolf door de streek. 'Alweer meisje vermoord na fuif', kopte Het Belang van Limburg. We waren twee maanden na de verdwijning van **Annick Van Uytzel** in Diest. Die was ook achttien, ook na een fuif verdwenen. Iedereen was met verstomming geslagen. Zulke dingen gebeurden in Brussel, in Oostende, desnoods in Diest, maar hier? In deze uithoek van Limburg? De sadistische verkrachter was dan nog iemand van het dorp. Iedereen kende de tweelingjongens van Ladders, iedereen kende ook het slachtoffer en haar vriend Bart. Zijn ouders baatten een café uit, 'bij Edgar', waar het dorpsleven zich voor een groot stuk afspeelde. Er heerste een angstpsychose, vergelijkbaar met de toestanden na **Dutroux**. Kon je je kind nog wel alleen door het dorp laten wandelen? Idyllische boswegeltjes en jaagpaden kregen plots iets benauwend. Wat vertrouwd was, was niet

noodzakelijk veilig. Het gevaar had zich al die tijd onder de jongeren zelf schuilgehouden, als een wolf in schaapsvacht.»

VERDOOFD DOOR VERDRIET

HUMO Hoe bent u in de zaak terechtgekomen?

Partoens «Nauwelijks twee weken na de feiten heeft de moeder van Gabby, **Petra Hessels**, me gebeld om te vragen of ik de belangen van de ouders en die van Gabby's vriend Bart wilde behartigen als burgerlijke partij. Ik was zelf nog niet goed gekomen van de zaak, die ook voor mij erg confronterend was. De begrafenis had een diepe indruk gemaakt op iedereen in de streek, met een overvolle kerk rond een witte kist die niet open kon omdat het slachtoffer te zwaar toetakeld was, en witte ballonnen die in trosjes door Gabby's klasgenoten werden gelost.

»Normaal gezien komen cliënten naar mijn kantoor, maar in dit geval ben ik de ouders thuis gaan opzoeken. Bart was er ook. Het huis was omgebouwd tot een soort schrijn voor hun dochter: overal foto's, kaarsen en donkerte. De ouders waren verdoofd door verdriet, twee brokken ellende. Op dat moment beseften ze nog niet eens goed waar ze aan toe waren. De zaak stond toen nog erg in de belangstelling. Het was een komen en gaan van vrienden, familie, burens, politie. De naschok moest nog komen.»

HUMO Wat kan je als advocaat eigenlijk voor die mensen doen?

Partoens «Tja, wat kan je doen voor mensen die in één klap alles in hun leven verloren hebben? Je voelt je machteloos. Ik heb hen die eerste keer vooral uitgelegd wat ze konden verwachten, hoe zo'n onderzoek verloopt, wat de mogelijkheden waren. Dat waren doodbrave mensen die nog nooit met justitie in aanraking waren gekomen. Ik zag ook dat ze nood hadden aan professionele hulp, vooral de moeder, en ik heb hen doorverwezen naar een psycholoog.

HET PROCES VAN DE MAÏSMOORD

BESCHULDIGDE: Erwin Ladders (30).
SLACHTOFFER: Gabrielle – Gabby – Hessels (18).

WAAR: Assisenhof van Tongeren.

FEITEN: Verkrachting met foltering en moord.

PLAATS VAN DE FEITEN: Een maïsveld in Zichen-Zussen-Bolder.

WANNEER: De feiten dateren van 1 juli 2007, het proces vindt plaats in oktober 2009.

Advocaat van de burgerlijke partij: Bert Partoens.
Advocaat van de verdediging: Gino Houbrechts.

UITSPRAAK VAN DE JURY: Levenslange opsluiting.

'Tijdens het proces probeerde de dader zich voor te doen als een timide, beleefde jongen die nauwelijks durfde op te kijken. Maar het was duidelijk gespeeld.'

IMAGEGLOBE

IMAGEGLOBE

'De ouders hebben Gabby na de feiten nog heel even gezien – dat wilden ze zelf, om het te kunnen geloven – en elke nacht schrokken ze wakker met het beeld van hun verminkte dochter.'

ELIJAH VANBEEK

»Je kunt die mensen niet echt helpen, want je kunt ze niet geven wat ze eigenlijk willen: hun dochter levend terug. Je probeert dus de kleine dingen te doen, te zorgen dat het niet nog erger wordt. De moeder vond het heel belangrijk om een paar juweeltjes die haar dochter droeg terug te krijgen. Het klinkt misschien raar, maar één van de eerste dingen die ik gedaan heb, was beslag laten leggen op de bezittingen van de dader. Het is een klassieker, moordenaars die proberen om tegen het proces onvermogen te zijn, zodat de slachtoffers niet aan hun geld kunnen. Ook Lodders was zijn bezittingen aan het verkopen: zijn blitse blauwe BMW, zijn bouwgrond... Ik was erop uitgekomen dat hij die in het geniep op een Nederlandse website te koop had aangeboden. De ouders wilden natuurlijk dat de dader gestraft werd, en dat was een manier, één van de weinige, om hem te raken. We

wisten dat geld heel belangrijk voor hem was. Ik ben blij dat ik zo vroeg in de zaak zat, anders had ik dat niet kunnen doen.

»Voor de rest hield ik hen zo goed mogelijk op de hoogte van de stand van zaken: wat er onderzocht was, wat de dader erover vertelde.»

HUMO Waar praat je met die mensen over?

Partoens «Veel over hun dochter natuurlijk. Over de laatste keer dat ze haar gezien hebben, een paar uur voor ze naar de fuif van vrok. De moeder lag niet aan de rechterzijde van de zetel en Gabby was in het midden. Toen naar binnen gegaan om te laten zien wat ze aan wilde om naar de fuif te gaan. 'Doe maar een broek aan,' had haar moeder gezegd, 'want de nachten kunnen nog koud zijn.' Moeder en dochter waren echt boezemvriendinnen. De moeder had het ook vaak over Annick Van Uytsel, die toen nog vermist was. 'Voor die mensen moet het nog erger zijn, want ze weten niet eens wat er met hun dochter is gebeurd,' zei ze. Ze was blij dat zij dát tenminste wisten. Dat had evengoed anders kunnen zijn, want het was Lodders' bedoeling om het lichaam te laten verdwijnen.

»De vader was een man van weinig woorden, maar ook hij zag af. Die man zat vol opgekropte agressie, dat weet ik nog goed. Het was een binnenvetter die met zijn handen werkte: een bouwvakker die om vier uur 's

ochtends opstond om met een werkmansbusje naar Brussel te rijden en daar op de grote bouwerven te gaan werken. Hij is ook vrij snel opnieuw aan de slag gegaan, omdat hij thuis gek werd. Als hij werkte, kon hij proberen zijn verstand op nul te zetten. Gabby's moeder, een champignonplukster, zat thuis weg te kwijnen.

»Elke keer als ik die mensen zag, ging het slechter met hen. Ik zag ze voor mijn ogen verpulveren. Geen sprankje levensvreugde bleef er nog over. Ze hebben Gabby na de feiten nog heel even gezien, in de staat zoals ze was – dat wilden ze zelf, om het te kunnen geloven – en elke nacht schrokken ze wakker met het beeld van hun verminkte dochter. Ze zochten hun toevlucht in de drank, ze hebben allebei zelfmoordpogingen ondernomen, en ze zijn ook een paar maanden in een psychiatrische instelling opgenomen. Dat heb ik van dichtbij meegemaakt. De moeder ben ik nog gaan opzoeken toen ze in de psychiatrie zat.»

HUMO Waarom ging je zo ver voor hen, als advocaat?

Partoens «Je kunt zo'n zaak niet goed doen als je niet begrijpt wat er in die mensen omgaat. Je moet een stuk meeleven met hen om dat op het proces aan de jury te kunnen overbrengen. Hun gevoelens, dat onmetelijke verdriet, dat vind je niet in het dossier. Ik ben ook met hen naar het graf van hun dochter gegaan. Dat doe ik zeker niet in alle zaken, maar hier voelde ik hoe belangrijk die plek voor de moeder was. Ze hadden er een speciale witte steen voor laten maken.

»Juridisch was het geen moeilijke zaak, omdat de dader al na één dag had bekend, maar vanuit menselijk standpunt was het loodzwaar. Dat het toch tweeënhalve jaar geduurd heeft eer er een assisenproces van kwam, vond ik een schande. Zoiets zou binnen zes à acht maanden afgehandeld moeten kunnen worden, zoals in Nederland.»

HUMO Waarom vonden uw cliënten het belangrijk dat

het proces er snel kwam?

Partoens «De ouders en Gabby's vriend Bart zaten nog met zoveel vragen en hoopten eindelijk duidelijkheid te krijgen over wat er precies was gebeurd. Dat Lodders zou vertellen waarom hij het had gedaan.

»Op een bepaald moment begon het wel héél lang te duren, en daar werden ze toch onrustig van. Als het té lang duurde, werd het risico groter dat Lodders in afwachting van het proces nog vrij zou komen. Dat was hun ergste nachtmerrie. Lodders heeft trouwens nog voor een paar maanden vertraging gezorgd door cassatie aan te tekenen tegen zijn verwijzing naar assisen. Totaal zinloos, louter bedoeld om de boel op te houden. Naarmate het proces dan toch naderde, groeide bij hen de spanning. Ze hadden zoiets nog nooit meegemaakt. Wat gaat er allemaal gezegd worden? Gaat onze dochter daar besmeurd worden? Dat was ook mijn taak als advocaat: waken over de nagedachtenis van het slachtoffer.»

HET VERKEERDE BEEN

Op het proces zit Erwin Lodders er tweeënhalve jaar later bij als een geslagen hond, met het hoofd diep tussen de schouders. In de gevangenis is hij intussen al een paar keer door andere gedetineerden in elkaar getimmerd. Het kleine gerechtshof van Tongeren kan de volkstoeloop niet slikken, mensen volgen het proces zelfs vanuit de inkomhal. Het halve dorp Zussen wil Lodders, symbool van het kwaad, zien terechtstaan.

Opnieuw overheerst ongelof en verbijstering over de beschuldigde met zijn vlekkeloze verleden. Getuigen schetsen het beeld van een stille, hardwerkende jongen, aangenaam in de omgang. Niemand die het kiemende kwaad in Erwin Lodders herkende. Zelfs zijn tweelingbroer Fabian niet die, ironisch misschien, komt getuigen over een onafscheidelijke jeugd waarin hij en zijn broer samen kattenkwaad uithaalden en ►

► dan elkaar de schuld gaven, of de leerkrachten op het verkeerde been zetten omdat niemand hen uit elkaar kon houden. 'Erwin en ik kenden elkaar zoals alleen tweelingen elkaar kennen. We konden elkaars gedachten lezen. Ik wist wanneer Erwin verliefd was, al hebben we over zulke dingen nooit gesproken,' vertelde hij na het proces in een interview met De Standaard.

Fabian Lodders «Mensen in het dorp hebben kort na de feiten verklaard dat ze mij – eerder dan mijn broer – tot zulke gruwel in staat achtten. Ik ben de ruwste van ons tweeën. Maar ik denk niet dat ik een vrouw pijn zou kunnen doen. Al had ik het ook niet gezien in Erwin. Als hij zoiets kan doen, is volgens mij iedereen ertoe in staat.»

HUMO Zijn tweelingbroer groeide op in dezelfde omstandigheden. Waarom doet de ene tweelinghelft zoiets en de andere niet?

Partoens «Het ware interessant geweest om van beiden een hersenscan te laten nemen, maar dat is te veel gevraagd van de Belgische justitie (*lacht*). Toen Fabian Lodders kwam getuigen, zag je dat hij gebukt ging onder een enorm schaamtegevoel, maar dat hij zijn broer ook bleef steunen. Voor de ouders van Gabby en voor Bart was het opnieuw een moeilijk moment, want de twee zijn echt nauwelijks van elkaar te onderscheiden. Fabian woonde nog altijd in Zichen-Zussen-Bolder, en ze kwamen dus voortdurend de dubbelganger van de moordenaar tegen. Onvoorstelbaar vond ik dat. In het begin kwam die broer nog in het café van Barts ouders, maar die hebben hem gevraagd om daar weg te blijven. De ouders van Gabby zaten er vaak, en Bart ook. Ze waren lucide genoeg om het onderscheid te maken: Fabian had het niet gedaan en kon er niks aan doen. Maar de gelijkenis was te pijnlijk. Tja, het moet voor die jongen ook niet makkelijk zijn geweest.

»Dat is intussen wel verbeterd. De moeder van Gabby vertelde me onlangs dat ze Fabian

nu vaak tegenkomt op café, en dat ze dan een praatje maken. 'Ik ga hem niet aan de schandpaal nagelen voor iets wat iemand anders gedaan heeft,' zei ze nadrukkelijk.»

HUILEBALK ERWIN

Waarom hij het heeft gedaan? Erwin Lodders geeft er ook tijdens het proces geen zinnig antwoord op, maar reageert met ontelbare ik-weet-het-niets, onbedaarlijke huilbuien en spijtbetuigingen.

Partoens «Die kwamen nooit authentiek over. Tijdens het proces probeerde hij zich voor te doen als een timide, beleefde jongen die nauwelijks durfde op te kijken. Maar hij was ontmaskerd, het was duidelijk gespeeld. Hetzelfde liedje als tijdens zijn ondervragingen, waar hij voortdurend zat te snotteren. 'Huilebalk Erwin' noemden de speurders hem op de duur.»

De wetsdokter komt getuigen dat hij nog nooit zulk brutaal geweld heeft gezien, toegebracht door menselijke kracht, en hij somt een ellenlange lijst van verwondingen op: ribbreuken, diepe kneuzingen, een gescheurde onderlip, een losgescheurde halsslagader... 'Alsof er een autowiel over haar hals was gereden.' Het zijn pijnlijke momenten voor de ouders van Gabby, die toch het hele proces blijven volgen.

Partoens «Op het proces zelf zijn mijn cliënten bewonderenswaardig kalm gebleven. Ze zaten onder de medicatie, maar toch. De vader, die vol woede zat, heeft zich niet laten gaan en gedroeg zich heel sereen.»

HUMO Zijn getuigenis voor assisen was erg pakkend.

Partoens «Zo had ik hem voordien nooit gezien. Hij heeft gewoon gezegd wat hij te zeggen had over zijn dochter, en dat heeft een diepe indruk gemaakt op de jury. Op een bepaald moment heeft Lodders verontschuldiging gestemd, zonder dat hij de vader durfde aan te kijken. Daar heeft de vader toen nauwelijks op gereageerd, maar die man was totaal overdonderd door

CONCENTRA MEDIA

VERDRIET EN ONGELOOF OP BEGRAFENIS

'Zo'n zeshonderd mensen woonden gisteren in de kerk van Zussen de begrafenis bij van Gabriëlle – Gabby – Hessels. Het 18-jarige meisje werd begin deze maand vermoord door een vriend toen ze terugkeerde van een fuif. 'Wanneer stopt dit zinloze geweld?' vroeg pastoor Olaerts zich af in een overvolle parochiekerk. 'Gabby is ons op een wrede manier ontnomen. Dergelijke moorden komen vaak voor in grote steden, maar als het ook hier in ons vredige dorpje gebeurt, staat onze wereld plots stil. Iedereen reageert geschokt en verslagen.'

(Het Laatste Nieuws, 11 juli 2007)

De begrafenis van Gabby met in het midden de ouders van Gabby Hessels.

het gebeuren. Hij wist gewoon niet hoe hij daarop moest reageren. Achteraf hebben we het er wel over gehad, en hij maakte zich toen kwaad over het slechte stukje toneel dat de dader had opgevoerd.

»We hadden het tijdens de pauzes dikwijls over hun frustraties omdat Lodders nooit het achterste van zijn tong liet zien. Hij heeft het onderzoek van in het begin proberen te manipuleren. In zijn bekentenissen hing hij eerst een verhaal op over een uit de hand gelopen stoeipartij in het maïsveld, maar dat klopte niet met de resultaten van de autopsie. Hij bleef Gabby kleineren door te zeggen dat het geen mooi meisje was, dat ze niet tegenstribbelde tijdens de seks, dat soort zaken. Daarna was hij alleen maar bezig met zijn eigen toekomst: hij wilde weten wat de maximumstraf was. Hij liep over van zelfmedelijden.»

De gerechtspychiaters ontwaren in Erwin Lodders een dodelijke cocktail van antisociale persoonlijkheidskenmerken – psychopathie – en seksueel sadisme. 'Lodders wist perfect wat hij deed en is in staat om het opnieuw te doen,' klinkt het.

Partoens «Er bestaat een schitterend boek over de psychopathologie van daders van dr. Frédéric Declercq, 'Seksuele, geweld- en levensdelicten', dat ik gebruik voor al mijn assisenprocessen. Voor deze zaak zelfs bijzonder veel. (*Citeert hardop*) 'Sadistische verkrachters zijn het zeldzaamst, maar ook het gevaarlijkst, met excessief geweld dat kan escaleren tot moord. Ook na hun veroordeling blijven ze extreem gevaarlijk, eigenlijk mogen ze nooit meer uit het oog verloren worden. Geweld en seks gaan voor hen hand in hand.'

‘Lodders was een Ronald Janssen in wording, maar hij is na zijn eerste slachtoffer gepakt’

‘De zaak bleef nazinderen omdat het allemaal zo dicht bij mijn eigen leefwereld stond. Ik ben zelf opgegroeid in een klein Limburgs dorp. Ik ben zelf ook naar die jaarlijkse openluchtfuif van de jeugdbeweging gegaan.’

»Dat is Lodders echt op het lijf geschreven. Hij kwam klaar op het moment dat Gabby in elkaar stuikte van de pijn. Hij heeft haar daarna weggevoerd als een stuk vuil, letterlijk. Om haar in de koffer van zijn auto te krijgen sleepte hij haar voort bij één been. En hoe ze gevonden is onder die hoop kalkmeel: haar slipje was nog altijd tot op de knieën getrokken, het gezicht bont en blauw geschopt. Eigenlijk was Lodders een soort Ronald Janssen in wording, alleen is hij gelukkig al na zijn eerste slachtoffer gepakt. Maar het geweld dat hij gebruikte, was misschien nog explosiever.»

IN HET MAÏSVELD

Op 30 oktober 2009 veroordeelt de assisenjury Erwin Lodders tot levenslange opsluiting voor moord, verkrachting en foltering van Gabby Hessels. Lodders toont niet de minste reactie. De ouders van Gabby knijpen elkaar even in de hand. Haar vriend Bart klopt met zijn vuist op de leuning voor hem.

De ontlading, na de zware procesweek, is groot.

Partoers: «Lodders moest levenslang krijgen, dat was de grote bekommernis van de ouders. Een zwaar resultaat was voor hen ondenkbaar. Ze wilden dat hij zo lang mogelijk in de gevangenis bleef. Op dat moment was dat nog niet zo vanzelfsprekend. De verdediging heeft er alles aan gedaan om nog iets van de maximumstraf af te krijgen. Door er voortdurend op te hame- ren ‘dat het zo’n flinke werker was’, dat het ‘voor de rest toch een goeie jongen was’. Tot grote ergernis van de ouders. Het verschil tussen dertig jaar en levenslang is theoretisch gezien niet zo groot, maar in de praktijk zie je dat je met levenslang minder snel voorwaardelijk vrij komt. Het is ook een ander etiket: levenslang, dat betekent dat er geen enkele verzachtende omstandigheid was.

»Ik heb de moeder van Gabby onlangs nog gesproken. Ze zei dat ze zich eigenlijk niet zoveel herinnerde van wat er pre-

cies was gezegd op het proces, maar dat ze er achteraf gezien een goed gevoel bij had. Haar man ook, hoewel die vandaag nog altijd vol opgekropte woede zit. Van Bart weet ik dat hij een nieuw leven is begonnen. Hij heeft een nieuwe vriendin en is vader geworden. Maar voor de ouders is het moeilijker.

»De zaak is bij mij om verschillende redenen altijd blijven nazinderen. De gruwelijkheid van de feiten, het onmetelijke verdriet van mijn cliënten en de persoonlijkheid van de dader, die ik nog altijd niet helemaal kan vatten.

»Voor ik advocaat werd, heb ik als maatschappelijk werker in een jeugdgevangenis in Manchester en in de kansarme buitenwijken – de estates – gewerkt. Manchester in de jaren 90: daar was enorm veel jeugdcriminaliteit. Jongeren waren alleen maar bezig met drugs, diefstallen en joyriding, en ik was verbouwereerd door de voorbestemdheid van die jonge mensen, bijna kinderen nog. Ze zaten in een vicieuze cirkel door hun leefomstandigheden, door hun opvoeding. Als iemand uit de jeugdgevangenis werd ontslagen, zei de rest: ‘Tot volgende week!’ Daar heb ik de smaak te pakken gekregen om rechten te studeren. Terug in België heb ik dat ook gedaan en ik ben advocaat geworden, gespecialiseerd in strafrecht.

»De zaak-Lodders stond in schril contrast met wat ik in Manchester heb gezien. Lodders was niét voorbestemd om crimineel te worden. Hij had alle kansen: een goeie job, een

vriendin, familie, geld... Waarom doet iemand dan zoiets?

»Er was ook het feit dat het zo dicht bij mijn eigen leefwereld stond. Ik ben zelf opgegroeid in een klein Limburgs dorp, Mopertingen, deelgemeente van Bilzen. Ik weet hoe het in zulke dorpsgemeenschappen toe gaat. Ik herinner me nog dat ik zélf voor het eerst naar zo’n openluchtfuif van de jeugdbeweging mocht gaan. En ik heb nu ook kinderen.

»s Morgens sta ik altijd om zes uur op om met mijn hond te gaan wandelen. In deze periode van het jaar, als het maïsveld hoog staat, denk ik vaak aan Gabby. Die hoge maïskolven hebben iets dreigends. Als ik ertussen loop, bekruipt me soms een claustrofobisch gevoel. Ik denk dan aan de lijdensweg die dat meisje moet hebben doorgemaakt. Een meisje dat aan de drempel van haar volwassen leven stond. Ze was die week net afgestudeerd als kapster, ze ging trouwen. Ik kan me niet voorstellen hoe je dat te boven komt als achterblijver.

»Het gaat niet goed met de ouders van Gabby. Ze wonen nog altijd in dat huis, tussen al die herinneringen. Gabby’s kamer is onaangeroerd. Gelukkig hebben de ouders elkaar nog. Ze steunen elkaar en ze proberen te overleven. Maar goed komen doet het nooit meer.» **H**

VOLGENDE WEEK

Fernande Motte de Raedt over Geneviève Lhermitte, de moeder die haar vijf kinderen vermoordde.